

Pædagogisk vejledning til
KAPTAJNEN I BLOMMETRÆET
Bodil Bredsdorff

Udarbejdet af
pædagogisk konsulent Sara Sejrschild Rejsenhus

TIL LÆREREN

Litteraturundervisning på mellemtrinet skal fokusere på genre, komposition, fortællere, tid og sted, billedsprog og beskrivelser.

I denne pædagogiske vejledning er det Bodil Bredsdorffs seneste roman KAPTAJNEN I BLOMMETRÆET, der skal arbejdes med. KAPTAJNEN I BLOMMETRÆET handler om, at blive teenagere og erkende den forandring man hver især gennemgår.

Litteraturarbejdet inddrager nogle af de strukturer der anvendes i Cooperativ Learning (CL). Følgende strukturer benyttes: Dobbeltcirkler, Vælg fra viften, Quiz og byt samt Møde på midten.

Udover de tanker og ideer der her er skitseret, er det også nærliggende, at arbejde med Bodil Bredsdorffs forfatterskab.

I udlånsamlingen findes "Kaptajnen i blommetræet" i 150 ex.

Målgruppen er angivet fra 5.-6. klasse. Undervisningsideerne i denne pædagogiske vejledning egner sig primært til denne målgruppe.

Faglige mål/ Fælles Mål 2009

Eleverne skal tilegne sig en litterær forståelse. De skal kunne perspektivere, kunne forholde sig til noget, ud fra et særligt perspektiv.

Perspektivering skal hjælpe eleverne med, at se de forskellige lag der er i skønlitteraturen. Et lag, hvor den umiddelbare handling udspiller sig og et, der skal tolkes. Eleverne skal gøres bevidst om disse virkemidler i arbejdet med denne roman.

Der er lagt vægt på, at eleven skal kunne lave hurtigskrivning, give konstruktiv respons og arbejde med perspektivering i forhold til teksten og i forhold til sig selv.

Målet med arbejdet er at:

Udvikle ordforråd gennem læsning af sprogligt varierede og udfordrende tekster

Benytte forskellige læseforståelsesstrategier som, at stille spørgsmål undervejs i læsningen

Opsummere tekstindholdet med egne ord

Sammenligne det nye, man møder i teksten med allerede kendt information

Anvende forskellige visualiseringsteknikker som ord og begrebskort

Vælge læsemåde ud fra bevidsthed om forskellige genrer

Konkrete mål

Alle elever skal

- kende til begrebet flash back og hvad det gør ved en fortælling
- kunne skrive forskellige indledninger og slutninger til en fortælling
- kunne give respons
- bruge læselog på en konstruktiv måde i litteraturarbejdet

ELEVOPGAVER

■ Inden du læser

Omslagets forside. Bilag A.

Se på collagen. Hvorfor er den sat op på denne måde. Hvilken betydning har træet, hjerterne, grisen i træet.

Find tillægsord og udsagnsord der beskriver forsiden.
Skriv 3 sætninger om, hvad I tror, romanen handler om.

Klassesamtale om overvejelserne.

Titlen præsenteres. I kommenterer. Dernæst skriver I hver især et bud på titlen betydning for romanen

Læreren starter med, at læse side 5-12 højt for klassen.

Derefter er der selvstændig læsning af romanen, med brug af læselog.

■ Mens du læser

Læselog. Bilag B

Der laves læselog undervejs i læsningen. Der skal rettes fokus på miljøet, og på de omgivelser, der er rammen når Dot og Balthasar mødes.

■ Efter du har læst

Miljøbeskrivelser

To og to.

I skal sammen finde steder i romanen hvor miljøet/stedet har betydning for handlingen.
(fx Vaffelhjørnet og Cowboy Cottage)

Personkarakteristik

Individuel opgave. Bilag C.

Drengene skal lave en personkarakteristik af Dot.

Der skal arbejdes med både den indre og ydre karakteristik.

Pigerne skal lave en personkarakteristik af Balthasar.

Der skal arbejdes med både den indre og ydre karakteristik.

Hurtigskrivning

Lav en ny start til romanen.

Derefter byttes der opgave med en fra klassen. I skal nu give konstruktiv respons på det skriftlige arbejde. Opgaven afleveres tilbage og der laves en omskrivning af den oprindelige tekst, hvor responsen bliver inddraget.

Personudvikling – fra barn til ung (TWEENS)

- Hvordan udvikler Dot sig under forløbet?
Hvor kan du se det i teksten?
- Hvordan udvikler Balthasar sig under forløbet?
Hvor kan du se det i teksten?
- Sæt spot på ordet TWEENS.
Hvad ligger der i dette sammensatte ord.
Har I mødt ordet? Hvor?
Hvad betyder begrebet TWEENS?
- Hvad betyder dette tegn <3 i romanen?

Sproget. Bilag D.

Læs med lup. Gå tæt på sproget

Eleverne kan arbejde med læseforståelse og inddrage CL strukturen *Møde på midten*.

Grupper af 4 personer dannes. Eleverne skal individuelt give deres bud på hvad det valgte ord kunne betyde, dette skriver man i sit eget felt. Derefter skal man i fællesskab komme frem til en fælles definition på ordet, denne fælles definition skrives i midten.

I kan starte med følgende ord:

- **Pikpak**
- **Beskøjter**
- **Gå planken ud**
- **Svaj**
- **Holde tungen lige i munden**
- **Mytteri**
- **Nypløjede**

Derefter skal eleverne selv finde ord i romanen som de synes er lidt mærkelige, eller som de har svært ved at forstå. Disse ord kan enten bruges sammen med **Bilag D** eller **Bilag E**.

Læseforståelse

Giv jeres forklaring på hvad nedenstående uddrag kan betyde, både i forhold til romanen og i et større perspektiv.

Side 5: Hele ugen har jeg ikke drømt om andet end at komme på landet. Der har simpelthen været alt for meget fart på.

Side 11: Hun siger, hun slapper af. Når hun kommer hjemmefra.

Side 47: Blommetræet havde forvandlet sig til det stolte skib Victoria, havenes skræk, selv blandt pirater.

Side 60: Verden hang sammen

Side 56: Hun kunne se, at han aldrig nogensinde havde tænkt på deres fremtid på den måde.

Lav et træ

Lav en collage med et træ. Træets krone skal bestå af ord og billeder som betyder noget for dig lige nu!

Fremlæg for klassen, hvorfor dit "TRÆ" med ord og billeder er vigtig for dig.

Diskuter derefter i klassen hvilken betydning træet har for romanen.

Flash back

Romanen byder på en del flashbacks fra da Dot og Balthasar var små, disse tilbageblik bliver afløst af afsnit fra den aktuelle handling.

På side 8 kommer der et flashback afsnit.

Beskriv hvordan Dot og Balthasar havde det dengang de var mindre

På side 43 er der endnu et flashback.

Hvordan er Dot og Balthasars forhold i dette afsnit?

Hvad mon der sker med deres venskab?

Hvorfor ændrer det sig og i hvilken retning ændrer det sig?

Temaer

Vælg fra viften.

Eleverne skal skrive spørgsmål til romanen indenfor temaerne:

-At blive teenager, hvilke forandringer sker der med hovedpersonerne, hvad betyder gode venskaber.

Spørgsmålene skrives på karton. En gruppe på ca. 4 elever går sammen (gerne bordteam) om en "vifte" med kort.

Elev A tager et kort fra viften, elev B læser spørgsmålet op, elev C svarer på spørgsmålet og elev D giver feedback. Her må man gerne hjælpe hinanden.

Der afsluttes med at hvert team fremlægger et par af de bedste spørgsmål for hele klassen.

Quiz og Byt.

Spørgsmål og anderledes grammatikøvelser til romanen.

Bilag F og Bilag G.

Denne struktur går ud på, at hver elev har et spørgsmål. Eleverne finder en makker, stiller spørgsmål til hinanden og svarer, bytter kort og finder en ny makker at spørge.

Fortolkning

Klassesamtale om slutningen, inddrag fx s. 81. "Hun stillede sig under blommetræet. Så vidt hun kunne se, var der ikke en eneste blomme."

Dobbeltcirkler, hvor indercirkel fortæller om sit bud på hvilken symbolværdi, der ligger i blommetræet, derefter skal ydercirkel svare. Når begge har fortalt og begrundet, må man spørge ind til hinandens svar i ca. 2 minutter inden indercirkel rykker til højre, til ny person.

Individuel evalueringsopgave i forhold til målene

Giv romanen en ny titel og begrund, hvorfor du har valgt den.

Skriftlig evalueringsopgave Perspektivere

Bogen slutter ved Balthasars fest, som vel egentlig også – på sin egen måde – er et vendepunkt for Dot.

Skriv nu det sidste kapitel til bogen. Det er vigtigt, at der bliver skrevet i den sammen genre som resten af romanen. Gerne med enkelte flashback afsnit.

Du skal vælge om du vil skrive ud fra Dots eller Balthasars synsvinkel.

Hvis det er Dot du vælger at skrive ud fra, skal der inddrages nogle af de tanker/vinkler der står i skemaet. Det sammen gør sig gældende hvis det er Balthasars synsvinkel man vælger.

Dot	Balthasar
De tanker der kommer på bilturen hjem.	De tanker der kommer på bilturen hjem.
Sms-beskedene der sendes til Nicolaj	En Sms-besked til Dot
Hvordan det er at komme hjem	Hvordan det er at komme hjem

Bilag A

Forsiden af bogen

Bilag B

Skemaet kan bruges i forbindelse med *Læselog*

Miljøet i træet	Miljøet hjemme hos Dot	Miljøet hjemme hos Balthazar

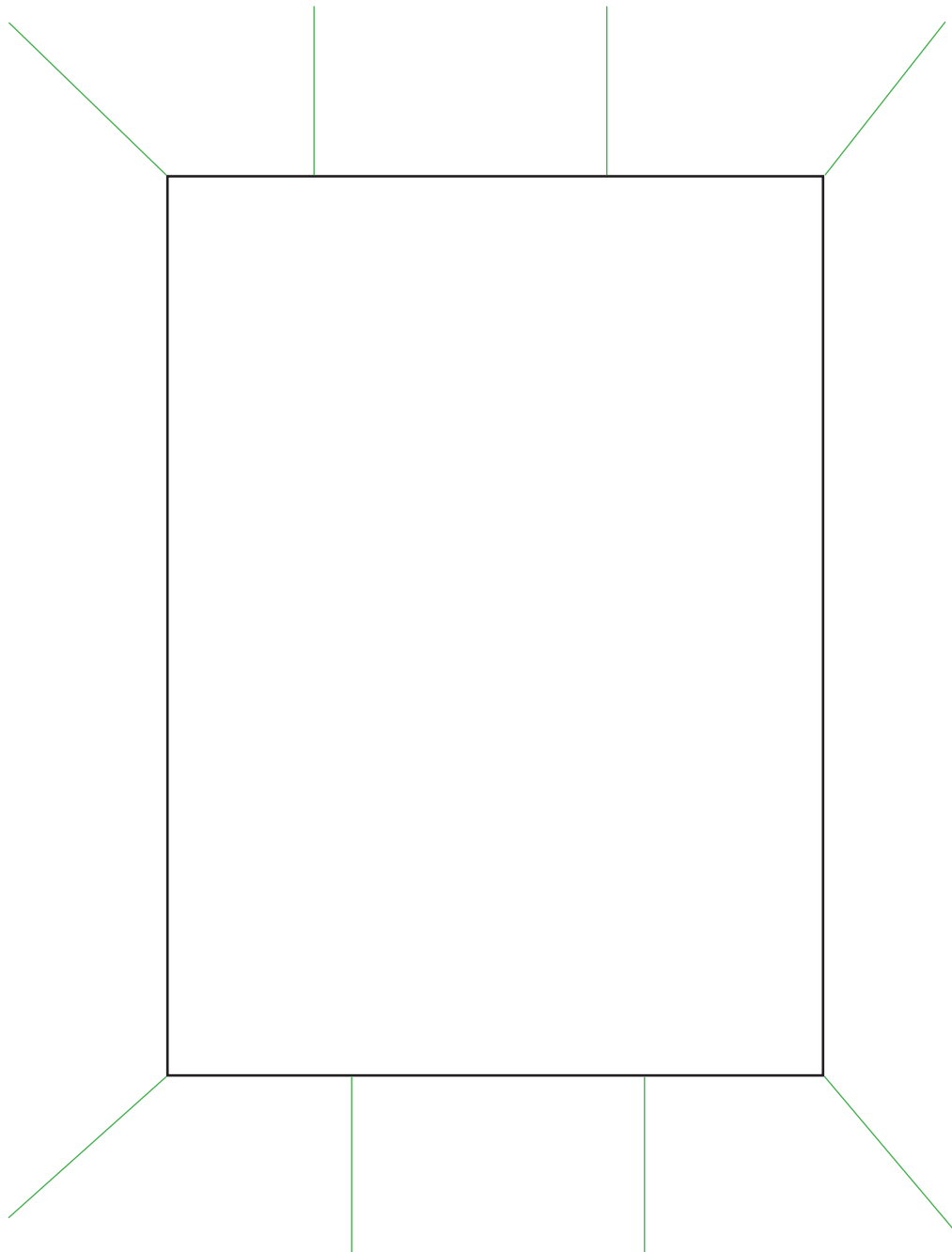
Bilag C

Person karakteristik (egenskaber)

Tegn et billede af Dot eller Balthasar i boksen.

Noter derefter ned, det du ved om deres indre og ydre karakteristik.

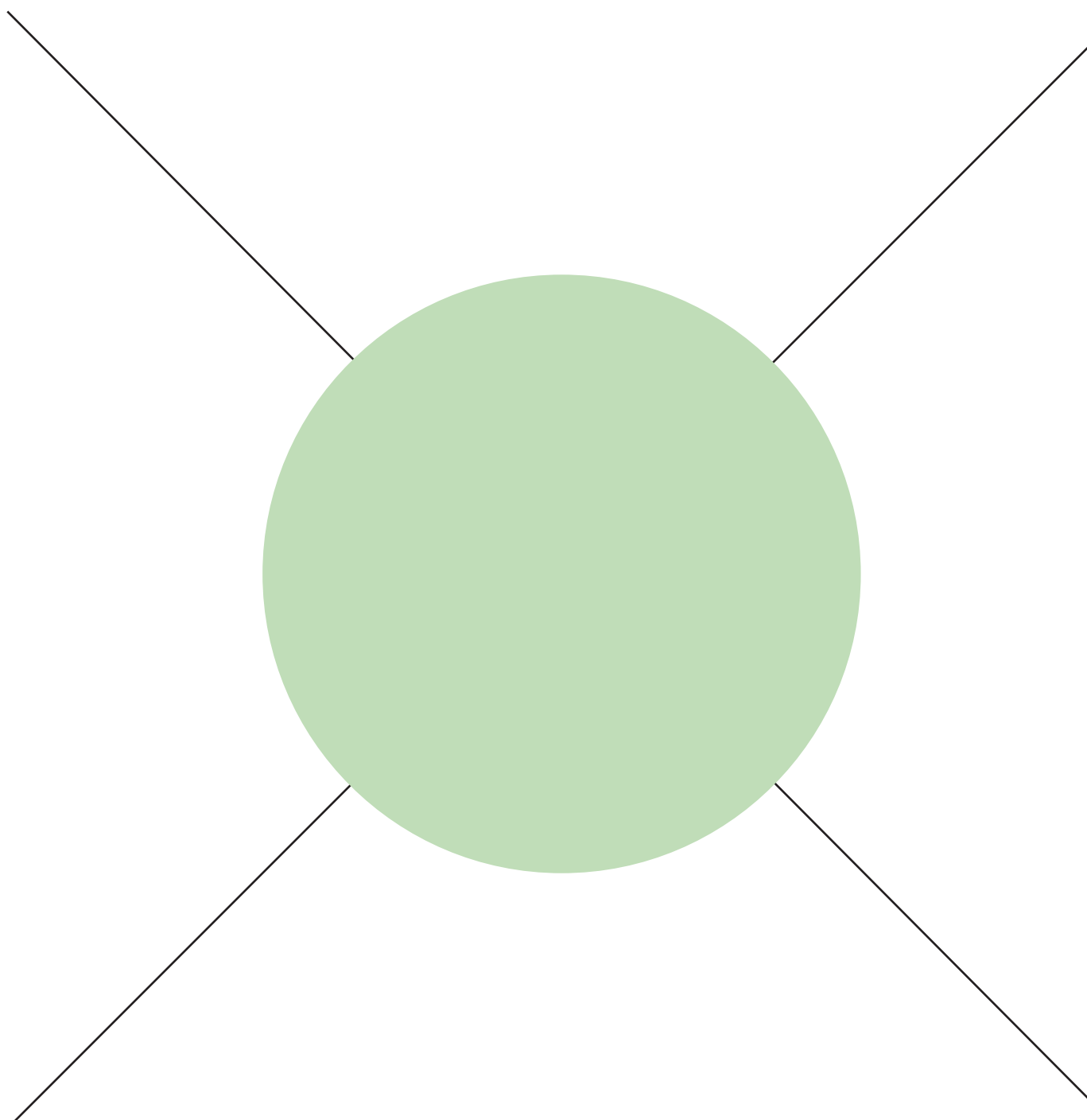
YDRE

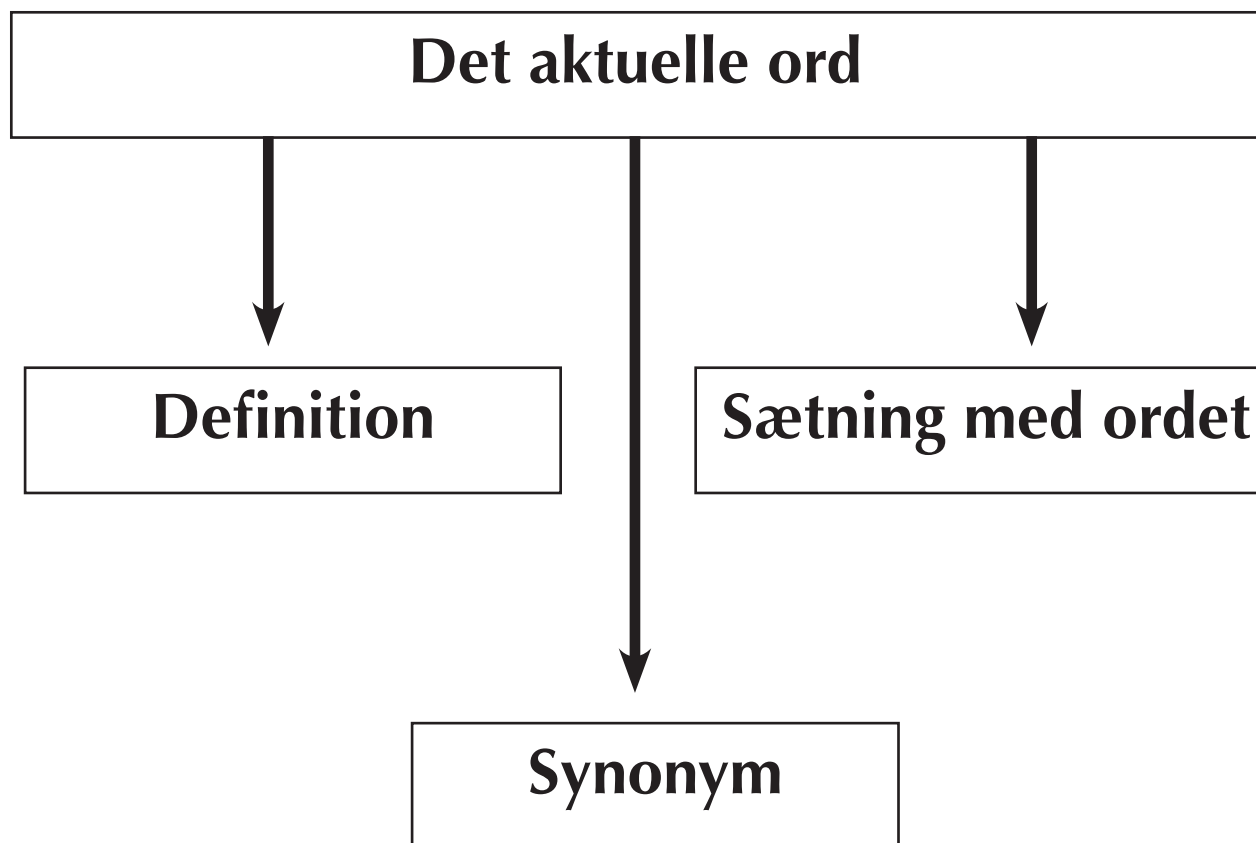

INDRE

Bilag D

Møde på midten

Bilag F

Quiz og byt

Her er nogle spørgsmål, der kan anvendes i forbindelse med Quiz og Byt. Eleverne kan efter at have prøvet, selv lave flere spørgsmål til hinanden. Har i valgt også at arbejde med Bodil Bredsdorffs forfatterskab, kan der også laves spørgsmål dertil.

Hvem kysser Dot i nakken?	Beskriv Vaffelhjørnet?
Hvor gammel tror du Dot er?	Beskriv Cowboy Cottage?
Hvor gammel tror du Balthasar er?	Hvorfor vil Dot ikke sove i Cowboy Cottage?
Hvem er Kaptajnen i blommetræet?	Hvor har Dot og Balthasar lært hinanden at kende?
Hvorfor skal der holdes fest?	Hvilken fantasi leg udspilles der i træet?
Hvad leger Dot og Balthasar?	Hvad forvandler blommetræet sig til i deres leg?
Hvilke 2 kontinenter bor Dot og Balthasar på?	Hvad tænker Dot da hun hører om Ea?
Hvordan ser det ud i Balthasars have?	Hvordan har Dot det inden hun kommer til festen?

Bilag G

Quiz og byt

Inddrag ord fra romanen der skal arbejdes med grammatik, her på en lidt anderledes måde.

Stav til mytteri	Stav til gråvej	Hvilken ordklasse hører hytte til? Kan du bøje ordet?
Stav til bølger	Stav til million	Hvilken ordklasse hører barn til? Kan du bøje ordet?
Stav til blommetræ	Stav til krøllede	Hvilken ordklasse hører kæreste til? Kan du bøje ordet?
Stav til sommerhus	Stav til lighter	Hvilken ordklasse hører varm til? Kan du bøje ordet?
Stav til forældre	Stav til brændenælder	Hvilken ordklasse hører ruske til? Kan du bøje ordet?
Stav til jordbær	Stav til slanger	Hvilken ordklasse hører svømme til? Kan du bøje ordet?
Stav til shorts	Stav til næsen	Hvilken ordklasse hører ven til? Kan du bøje ordet?